

LIFE-IP CEI-Greece

Εφαρμογή της Κυκλικής
Οικονομίας στην Ελλάδα

LIFE18IPE/GR/000013

Παραδοτέο E1.D19 Πρακτικά 2^{ου} Συνεδρίου

LIFE-IP CEI-Greece «Εφαρμογή της Κυκλικής Οικονομίας στην Ελλάδα»

Τίτλος:	Πρακτικά 2 ^{ου} Συνεδρίου LIFE-IP CEI-Greece, 2nd LIFE-IP CEI-Greece Conference Proceedings
Συντάκτης:	Ερωφίλη Πολιτοπούλου, Υπεύθυνη Διοικητικής Υποστήριξης, ΥΠΕΝ
Με τη συμβολή:	Μαρία Πλατή, Υπεύθυνη Διαχείρισης Έργου ΥΠΕΝ Άγγελος Καλλιοντζής, Ειδικός Επιστήμονας ΟΦΥΠΕΚΑ
Δράση E1	Public Awareness, Involvement & Dissemination Ευαισθητοποίηση Κοινού, Δράσεις Συμμετοχής και Διάχυσης
Υποδράση E1.9	Project Conferences Οργάνωση Συνεδρίων
Εταίροι:	ΥΠΕΝ, ΟΦΥΠΕΚΑ
Παραδοτέο:	E1.D19
Διαβάθμιση Εγγράφου:	Έγγραφο Ελεύθερης Πρόσβασης

Ημερομηνία:	Φεβρουάριος 2024
Είδος Αρχείου:	Παραδοτέο διάχυσης πληροφορίας
Έκδοση:	1.0
Πληροφορίες για παραπομπές:	LIFE-IP CEI-Greece_2021_Πρακτικά 2 ^{ου} Συνεδρίου_ E1.D19 Οργάνωση Συνεδρίων_LIFE18 IPE/GR/000013
Υπεύθυνοι Επικοινωνίας Εγγράφου:	Ερωφίλη Πολιτοπούλου, Υπεύθυνη Διοικητικής Υποστήριξης ΥΠΕΝ
Email έργου	circulargreece@prv.ypeka.gr
Project Website:	https://circulargreece.gr/el/

Το έργο LIFE-IP CEI-Greece (LIFE18IPE/GR/000013) συγχρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα LIFE της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Την αποκλειστική ευθύνη της παρούσας έκδοσης φέρει ο συγγραφέας της. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν φέρει καμία ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των περιεχομένων σ' αυτήν πληροφοριών.

Το έργο LIFE-IP CEI-Greece (LIFE18IPE/GR/000013) συγχρηματοδοτείται από το Πράσινο Ταμείο.

The project LIFE-IP CEI-Greece (LIFE18 IPE/GR/000013) is co-funded by the LIFE Programme of the European Union. The sole responsibility of this publication lies with the author. The European Union is not responsible for any use that may be made of the information contained therein.

The project LIFE-IP CEI-Greece (LIFE18 IPE/GR/000013) is co-funded by the Green Fund.

1. Πίνακας Περιεχομένων

1. Πίνακας Περιεχομένων	4
2. Πληροφορίες Εγγράφου	6
2.1. Εκδόσεις	6
2.2. Ποιοτικός Έλεγχος Παραδοτέου	6
3. Σύνοψη	7
4. Synopsis	7
5. Εισαγωγή	8
6. Πρόγραμμα Συνεδρίου	11
7. Διοργάνωση & Επικοινωνία	16
8. Χαιρετισμοί	17
9. Ομιλίες Συνεδρίου	22
9.1. Διαχείριση Αστικών Αποβλήτων και Συνέργεια με το έργο LIFE-IP CEI-Greece Παρουσίαση, Σοφία Μάνη, Προϊσταμένη Τμήματος Διαχείρισης Αποβλήτων και Συντονίστρια Έργου, ΥΠΕΝ	22
9.2. Γενική Επισκόπηση έργου LIFE-IP CEI-Greece Παρουσίαση, Μαίρη Πλατή, Υπεύθυνη Διαχείρισης, ΥΠΕΝ	22
9.3. Μεθοδολογία εφαρμογής ΠΟΠ στους δήμους και, Μελέτη Εφαρμογής του ΠΟΠ στον Δήμο Βάρης, Βούλας, Βουλιγαμένης Δρ. Φίλιππος Κυρκίτσος, Πρόεδρος, ΟΕΑ	23
9.4. Η εφαρμογή του ΠΟΠ στον δήμο Βάρης, Βούλας, Βουλιγαμένης Παρουσίαση, Δρ. Μιλτιάδης Καβράκος, Προϊστάμενος Διεύθυνσης Καθαριότητας & Ανακύκλωσης, Δήμος ΒΒΒ	23
9.5. Σχεδιασμός συστημάτων χωριστής συλλογής ΕΟΑ – Οδηγός για τη χωριστή συλλογή ΕΟΑ Παρουσίαση, Ανδρέας Σωτηρόπουλος, Περιβαλλοντολόγος MSc, Terra Nova	24
9.6. Η εφαρμογή συστημάτων χωριστής συλλογής ΕΟΑ στην περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας Παρουσίαση, Αικατερίνη Γιαννακούλα, Περιβαλλοντολόγος MSc, ΔΙΑΔΥΜΑ Α.Ε.	24
24	
9.7. Ολοκληρωμένα Πράσινα Σημεία, Δήμοι Αθήνας, Θεσσαλονίκης και Βάρης, Βούλας, Βουλιγαμένης Παρουσίαση, Χρήστος Μιχαλόπουλος, Μηχ/γος Μηχανικός, ΟΕΑ	25
9.8. Η πορεία για την εφαρμογή της Κυκλικής Οικονομίας στο Νότιο Αιγαίο Παρουσίαση, Χρήστος Γαμβρούδης, Γενικός Διευθυντής ΦοΔΣΑ Ν. Αιγαίου	25
9.9. Ολοκληρωμένη Διαχείριση Αστικών Αποβλήτων στην Περιφέρεια Δυτ. Μακεδονίας Παρουσίαση, Αικατερίνη Γιαννακούλα, Περιβαλλοντολόγος MSc, ΔΙΑΔΥΜΑ Α.Ε.	26

9.10. Πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων, προκλήσεις και προοπτικές Παρουσίαση, Χριστίνα Χρόνη, Επίκουρη Καθηγήτρια, Χαροκόπειο Παν/μιο	26
9.11. Δράσεις Επίδειξης για την πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων στο έργο LIFE-IP CEI-Greece Παρουσίαση, Θεόδωρος Παπαδόπουλος, Πρόεδρος ΚΑΘ Α.Ε.	27
9.12. Πρόληψη σπατάλης κατά μήκος της αλυσίδας αξίας τροφίμων – Προκλήσεις και Προοπτικές Παρουσίαση, Ντία Χωραφά, ΜΠΟΡΟΥΜΕ, Συμμαχία για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων	27
9.13. Εφαρμογή της νομοθετικής δέσμης μέτρων της ΕΕ για την ΚΟ σε επιλεγμένες νησιωτικές/ορεινές περιοχές. Παρουσίαση, Δέσποινα Μπακογιάννη, Δίκτυο ΔΑΦΝΗ	28
9.14. Παρουσίαση έργου Tilos – Just go zero Παρουσίαση, Σάββας Κικίδης, Εκπρόσωπος Δήμου Τήλου	28
9.15. Ανάπτυξη συμμαχιών για τη διαχείριση αγροδιατροφικών αποβλήτων, Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας Παρουσίαση, Δημήτρης Χωματίδης, Πράσινο Ταμείο	29
9.16. Διεπιστημονικό Κέντρο Αγροδιατροφής - ΚΕΑΓΡΟ ΑΠΘ, Τεχνογνωσία και Υπηρεσίες στον Αγροδιατροφικό τομέα – Παραδείγματα αξιοποίησης γεωργικών αποβλήτων Παρουσίαση, Ιωάννης Μουρτζίνος, ΑΠΘ	29
9.17. Ευρωπαϊκό έργο LIFE MicliFeed Παρουσίαση, Σμαράγδα Σωτηράκη, ΕΛΓΟ Δήμητρα	30
9.18. Ευρωπαϊκό έργο LIFE CyZeroWaste Παρουσιάσεις, Ιωάννα Κωνσταντινίδου - Υπουργείο Γεωργίας, Αγρ. Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Κύπρου, Μαρία Λοϊζίδου - Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο και Έφη Τριτοπούλου, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο.	31
9.19. Οικοδόμηση Δυναμικού για την υποστήριξη της Κυκλικής Οικονομίας, έργα LIFE Παρουσίαση, Δημήτρης Χωματίδης, Πράσινο Ταμείο	32
9.20. Παρατηρητήριο Κυκλικής Οικονομίας Παρουσίαση, Άγγελος Καλλιοντζής, ΟΦΥΠΕΚΑ	33
9.21. Διαδικτυακό Εθνικό Αποθετήριο Κυκλικής Οικονομίας Παρουσίαση, Φραγκούλης Κρόκος, Διευθυντής ΕΣΥΠ-ΕΛΟΤ	33
9.22. Η προβολή του έργου LIFE-IP CEI-Greece, με οπτικοακουστικά μέσα Παρουσίαση, Ρουμπίνη Μαρίνη, ΕΟΑΝ	33

2. Πληροφορίες Εγγράφου

2.1. Εκδόσεις

Αριθμός	Ημερομηνία	Φορέας	Παρατηρήσεις
0.1	2/2024	ΥΠΕΝ	Προσχέδιο
1.0	2/2024	ΥΠΕΝ, ΟΦΥΠΕΚΑ	Τελικό Σχέδιο

2.2. Ποιοτικός Έλεγχος Παραδοτέου

Έλεγχος	Ημερομηνία	Κατάσταση	Παρατηρήσεις
ΥΠΕΝ, ΟΦΥΠΕΚΑ	Φεβρ. 2024	Ολοκληρώθηκε	Έλεγχος Προσχεδίου
ΟΔΑΕΣ	Μάρτιος	Ολοκληρώθηκε	Έγκριση Παραδοτέου

3. Σύνοψη

Το παραδοτέο E1.D19 «Πρακτικά 2ου Συνεδρίου LIFE-IP CEI-Greece» αφορά στη σύνοψη του δεύτερου συνεδρίου του έργου LIFE-IP CEI-Greece «Εφαρμογή της Κυκλικής Οικονομίας στην Ελλάδα» που έλαβε χώρα στη Θεσσαλονίκη, Αίθουσα Δημοτικού Συμβουλίου στις 16 Νοεμβρίου 2023.

Το συνέδριο είχε ως κύριο στόχο να ενημερώσει τους ενδιαφερόμενους φορείς που εμπλέκονται με την μετάβαση της χώρας μας στην κυκλική οικονομία για τις δράσεις εθνικής εμβέλειας και τα στοχευμένα πιλοτικά έργα σε 9 Δήμους και 1 Περιφέρεια του έργου LIFE-IP CEI-Greece, την πρόοδο τους και τα μέχρι στιγμής αποτελέσματα, καθώς και για τις τρέχουσες εξελίξεις ως προς την εφαρμογή της κυκλικής οικονομίας στην Ελλάδα.

4. Synopsis

The Deliverable E1.D19 "2nd LIFE-IP CEI Greece Conference Proceedings" compiles a synopsis of the 2nd conference of LIFE-IP CEI-Greece "Circular Economy Implementation in Greece" that took place in Thessaloniki City Hall, at Thursday 16 November, 2023.

The main objective of the 2nd conference was to inform all stakeholders involved in the transition of the country to Circular Economy, about the scope of LIFE-IP CEI-Greece actions at national and local level, with targeted demonstration actions in 9 Municipalities and 1 District, their progress and outcomes so far as well as current trends and best practices in the implementation of Circular Economy in Greece.

5. Εισαγωγή

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε συνεργασία με τον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής και τον Δήμο Θεσσαλονίκης διοργάνωσαν το δεύτερο συνέδριο του ευρωπαϊκού έργου LIFE-IP CEI-Greece με τίτλο «Εφαρμογή της Κυκλικής Οικονομίας στην Ελλάδα», το οποίο έλαβε χώρα την Πέμπτη, 16 Νοεμβρίου 2023 στην αίθουσα δημοτικού συμβουλίου, του Δήμου Θεσσαλονίκης.

Στο πλαίσιο του έργου προβλέπεται η διοργάνωση συνολικά τριών (3) συνεδρίων, τον πρώτο χρόνο, στη μέση της διάρκειας και κοντά στη λήξη του έργου, με σκοπό την παρουσίαση των στόχων που θέτει το LIFE-IP CEI-Greece αλλά και των αποτελεσμάτων του, στα ενδιαφερόμενα μέρη και το ευρύτερο κοινό. Βασικός στόχος του δεύτερου συνεδρίου, ήταν η διάχυση των μέχρι στιγμής αποτελεσμάτων του έργου και ο διάλογος με τα ενδιαφερόμενα μέρη, άλλα έργα και καλές πρακτικές, αναδεικνύοντας την καθοριστική συμβολή του έργου LIFE-IP CEI-Greece στην εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων, του Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων και της Εθνικής Στρατηγικής για την Κυκλική Οικονομία, προωθώντας πρακτικές και αλλαγή συμπεριφοράς για την αύξηση του κύκλου ζωής των προϊόντων, τη μετατροπή των αποβλήτων σε πόρους και την αποτελεσματική εφαρμογή της νέας νομοθετικής δέσμης μέτρων της ΕΕ για τα απόβλητα.

Το έργο έχει διάρκεια 8 έτη (1 Νοεμβρίου 2019 – 31 Οκτωβρίου 2027) και συνολικό προϋπολογισμό €15,93 εκατ., με 60% συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα LIFE της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επίσης, συγχρηματοδοτείται από το Πράσινο Ταμείο και από ίδιους πόρους των εταίρων.

Το έργο συντονίζεται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ, MEEN) και υλοποιείται σε συνεργασία με δεκαεννιά (19) στρατηγικούς εταίρους από την κεντρική διοίκηση, την τοπική αυτοδιοίκηση, την ακαδημαϊκή κοινότητα, τις μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ) και τον ιδιωτικό τομέα: το Πράσινο Ταμείο (ΠΤ, GRFU), τον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ, NECCA), τον Ελληνικό Οργανισμό Ανακύκλωσης (ΕΟΑΝ, HRA), το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο (ΧΠ, ΗΥΑ), τον Δήμο Αθηναίων (ΜοΑ), τον Δήμο Θεσσαλονίκης (ΜοΤ), τον Δήμο Αλοννήσου (ΜοΑΙ), τον Δήμο Πάρου (ΜοΡ), τον Δήμο Αντιπάρου (ΜοΑν), τον Δήμο Τήνου (ΜοΤι), τον Δήμο Θήρας (ΜοTh), τον Δήμο Ναυπακτίας (ΜοΝ), τον Δήμο Βάρης-Βούλας-Βουλιαγμένης (ΜοVVV), τη Διαχείριση Απορριμμάτων Δυτικής Μακεδονίας Α.Ε. – ΔΙΑΔΥΜΑ (DIADYMA), το Δίκτυο Αειφόρων Νήσων Δάφνη (DAFNI Network), την Οικολογική Εταιρεία Ανακύκλωσης (ERS), την TERRANOVA Περιβαλλοντική Τεχνική Συμβουλευτική Ε.Π.Ε. (ΤΝ), τον Ελληνικό Οργανισμό Τυποποίησης (NQIS-ΕΛΟΤ) και την Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης Α.Ε. (ΚΑΘ-CMT).

Το συνέδριο απευθυνόταν σε όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς που εμπλέκονται με την μετάβαση της χώρας μας στην κυκλική οικονομία και ολοκληρώθηκε με μεγάλη επιτυχία.

Η θεματολογία του συνεδρίου περιελάμβανε την παρουσίαση των δράσεων επίδειξης του έργου LIFE-IP CEI-Greece σε εννέα δήμους και μία περιφέρεια για την προώθηση της πρακτικής εφαρμογής της ιεράρχησης των αποβλήτων, των δράσεων για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων και την κυκλική διαχείριση των αποβλήτων του τομέα αγροδιατροφής,

καθώς και των δράσεων για τη δημιουργία προτύπων δευτερογενών υλικών, ηλεκτρονικού αποθετηρίου ανταλλαγής τεχνογνωσίας και εθνικού παρατηρητηρίου για την κυκλική οικονομία, και τέλος των δράσεων για την ανάπτυξη οικονομικών και χρηματοδοτικών εργαλείων και την οικοδόμηση δυναμικού.

Ο κύκλος των εισηγήσεων εμπλουτίστηκε με προσκεκλημένους ομιλητές από άλλο στρατηγικό έργο LIFE (συγκεκριμένα το IP της Κύπρου CyZeroWaste) και δράσεις σχετικές με την κυκλική οικονομία, όπως αποτυπώνονται στο πρόγραμμα του συνεδρίου που παρατίθεται παρακάτω.

Κατά τη διάρκεια του συνεδρίου υπεγράφησαν δύο εθελοντικές συμμαχίες στο πλαίσιο της δράσης C5 «Ανάπτυξη τοπικών περιφερειακών συμμαχιών για τη διαχείριση αγροδιατροφικών αποβλήτων» μεταξύ του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας στο πλαίσιο του έργου LIFE-IP CEI-Greece και άλλων διοικητικών αρχών/φορέων (βλ. σελίδα 29).

Ομάδα Εργασίας του Συνεδρίου (κατά αλφαβητική σειρά)

Γαϊτανάρου Ζωή, Μεταλλειολόγος Μηχανικός, Εμπειρογνώμων στη Διαχείριση Αποβλήτων, ΠΤ

Καλλιοντζής Άγγελος, Ειδικός Επιστήμονας - Περιβαλλοντολόγος, ΟΦΥΠΕΚΑ

Κιούση Μαρία, Υπεύθυνη έργου για τον Οργανισμό Φυσ. Περιβ/ντος & Κλιματικής Αλλαγής, ΟΦΥΠΕΚΑ

Μάνη Σοφία, Συντονίστρια έργου, Προϊσταμένη Διεύθυνσης Διαχείρισης Αποβλήτων, ΥΠΕΝ

Μηνάδης Κοσμάς, Προϊστάμενος του τμήματος Μελετών της Δ/σης Ανακύκλωσης & Ανάπτυξης Συστημάτων Κυκλικής Οικονομίας, Δήμος Θεσσαλονίκης

Παλιούρας Διονύσιος, Στέλεχος τμήματος Επιχειρ. Σχεδιασμού και Παρακολούθησης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων, Δήμος Θεσσαλονίκης

Πλατή Μαίρη, Υπεύθυνη Διαχείρισης έργου, ΥΠΕΝ

Πολιτοπούλου Ερωφίλη, Υπεύθυνη Διοικητικής & Γραμματειακής Υποστήριξης, ΥΠΕΝ

Χωματίδης Δημήτρης, Μηχ. Περιβάλλοντος, Εμπειρογνώμων ΚΟ & Πληροφορικής, ΠΤ

6. Πρόγραμμα Συνεδρίου

9.30-10.00 **ΠΡΟΣΕΛΕΥΣΗ**

10.00 -10.20 Χαιρετισμοί

10.00-10.05 Κώστας Ιακώβου
Αντιδήμαρχος Καθαριότητας/Ανακύκλωσης, Δήμος Θεσσαλονίκης

Εθνικά Σχέδια Πρόληψης & Διαχείρισης Αποβλήτων

10.05-10.10 Μανώλης Γραφάκος
Γενικός Γραμματέας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων, ΥΠΕΝ

10.10-10.15 Γεώργιος Κεφαλάς
Αντιπεριφερειάρχης Αγροτικής Οικονομίας, Περιφ. Κεντρ. Μακεδονίας

10.15-10.20 Γιάννης Ανδρουλάκης
Πρόεδρος, Πράσινο Ταμείο

10.20-10.25 Δρ. Αλεξάνδρα Σοφία Τόγια
Διευθύνουσα Σύμβουλος, Ελληνικός Οργανισμός Ανακύκλωσης

10.25 -10.30 Μιχάλης Γεράνης
Πρόεδρος ΦοΔΣΑ Κεντρ. Μακεδονίας

10.30-10.35 Γεώργιος Τσακούμης,
Πρόεδρος ΤΕΕ/ Τμήμα Κεντρ. Μακεδονίας

**10.35-10.55 Το έργο LIFE-IP CEI-Greece,
«Εφαρμογή της Κυκλικής Οικονομίας στην Ελλάδα»**

Η διαχείριση αστικών αποβλήτων και η συνέργεια με το έργο LIFE-IP CEI-Greece

10.35-10.45 Σοφία Μάνη, Προϊσταμένη Τμήματος Διαχείρισης Αποβλήτων και Συντονίστρια Έργου, ΥΠΕΝ

Γενική Επισκόπηση Έργου

10.45-10.55 Μαίρη Πλατή, Υπεύθυνη Διαχείρισης Έργου, ΥΠΕΝ

10.55-12.40 Ολοκληρωμένη διαχείριση αποβλήτων και ο ρόλος των δήμων στην Πρόληψη, Χωριστή Συλλογή και Επαναχρησιμοποίηση - Παραδείγματα δράσεων επίδειξης του έργου LIFE-IP CEI-Greece

10.55-11.05	Μεθοδολογία εφαρμογής ΠΟΠ στους Δήμους Δρ. Φίλιππος Κυρκίτσος, Πρόεδρος, Οικολογική Εταιρεία Ανακύκλωσης, Περιβαλλοντολόγος
10.05-11.15	Μελέτη εφαρμογής του ΠΟΠ στον Δήμο Βάρης, Βούλας, Βουλιαγμένης Δρ. Φίλιππος Κυρκίτσος, Πρόεδρος, Οικολογική Εταιρεία Ανακύκλωσης, Περιβαλλοντολόγος
11.15-11.25	Η εφαρμογή του ΠΟΠ στον δήμο Βάρης, Βούλας, Βουλιαγμένης Δρ. Μιλτιάδης Καβράκος, Προϊστάμενος Διεύθυνσης Διαχείρισης Αποβλήτων και Ανακύκλωσης, Δήμος BBB
11.25-11.40	Σχεδιασμός συστημάτων χωριστής συλλογής Επικίνδυνων Οικιακών Αποβλήτων (ΕΟΑ) – Οδηγός για τη χωριστή συλλογή ΕΟΑ Ιωάννης Σπανός, Χημ. Μηχανικός ΕΜΠ, Terra Nova Ltd. Ανδρέας Σωτηρόπουλος, Περιβαλλοντολόγος MSc, Terra Nova Ltd.
11.40-11.55	Η εφαρμογή συστημάτων χωριστής συλλογής Επικίνδυνων Οικιακών Αποβλήτων (ΕΟΑ) στην Περιφέρεια Δυτ. Μακεδονίας Αικατερίνη Γιαννακούλα, Περιβαλλοντολόγος MSc, ΔΙΑΔΥΜΑ Α.Ε. Αντώνης Γρηγορόπουλος, Περιβαλλοντολόγος MSc, ΔΙΑΔΥΜΑ Α.Ε.
11.55-12.10	Ολοκληρωμένα Πράσινα Σημεία Δήμοι Αθηναίων, Θεσσαλονίκης και Βάρης, Βούλας, Βουλιαγμένης Δρ. Χρήστος Μιχαλόπουλος, Μηχανολόγος Μηχ/κος, Οικολογική Εταιρεία Ανακύκλωσης Τοποθετήσεις από εκπροσώπους των Δήμων Αθήνας, Θεσ/κης και BBB.
12.10-12.40	Προσκεκλημένοι Εισηγητές Κωνσταντίνος Τσιόπτσιας, Δ/ντης Σχεδιασμού & Ανάπτυξης ΔΙΑΔΥΜΑ Α.Ε. Η πορεία για την εφαρμογή της κυκλικής οικονομίας στο Νότιο Αιγαίο Χρήστος Γαμβρούδης, Διευθύνων Σύμβουλος ΦΟΔΣΑ Νοτίου Αιγαίου Α.Ε. Λάζαρος Κυρίζογλου, Πρόεδρος ΚΕΔΕ, Δήμαρχος Αμπελοκήπων-Μενεμένης

12.40-12.50 **Ερωτήσεις – Συζήτηση**

12.50-13.10 **ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ – ΚΑΦΕΣ**

13.10-13.55 **Απόβλητα Τροφίμων**

13.10-13.25 **Πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων - Προκλήσεις και Προοπτικές**

Χριστίνα Χρόνη, Επίκουρος Καθηγήτρια, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο

13.25-13.40 **Δράσεις επίδειξης για την πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων στο έργο LIFE-IP CEI-Greece**

Θεόδωρος Παπαδόπουλος, Πρόεδρος, Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης Α.Ε.

13.40-13.55 **Προσκεκλημένοι Εισηγητές**

Πρόληψη σπατάλης κατά μήκος της αλυσίδας αξίας τροφίμων - συνεργασίες & δράσεις

Ντία Χωραφά , ΜΠΟΡΟΥΜΕ - Συμμαχία για τη Μείωση της Σπατάλης Τροφίμων

13.55-14.10 **Ερωτήσεις – Συζήτηση**

14.10-15.10 **ΜΕΣΗΜΕΡΙΑΝΟ ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ**

15.10-16.00 **Η εφαρμογή της Κυκλικής Οικονομίας σε επιλεγμένες νησιωτικές/ορεινές περιοχές και η ανάπτυξη τοπικών/περιφερειακών Συμμαχιών**

15.10-15.25 **Εφαρμογή της νομοθετικής δέσμης μέτρων της ΕΕ για την κυκλική οικονομία σε επιλεγμένες νησιωτικές/ορεινές περιοχές**

Δέσποινα Μπακογιάννη, Χημ. Μηχανικός, Δίκτυο Αειφόρων Νήσων ΔΑΦΝΗ
Ανδρέας Σωτηρόπουλος, Περιβαλλοντολόγος MSc, Terra Nova Ltd.

15.25-15.35 Προσκεκλημένοι Εισηγητές**Παρουσίαση έργου Tilos – Just Go Zero**

Στάθης Κοντός, Γενικός Γραμματέας Δήμου Τήλου

15.35-15.50

Τοπικές και Περιφερειακές Συμμαχίες για τη Διαχείριση Αγροδιατροφικών Αποβλήτων**Ευρωπαϊκό έργο LIFE-IP CEI-Greece**

Μαίρη Πλατή, Υπεύθυνη Διαχείρισης Έργου, ΥΠΕΝ

Δημήτρης Χωματίδης, Μηχανικός Περιβάλλοντος, Εμπειρογνώμων Κυκλικής Οικονομίας & Πληροφορικής, Πράσινο Ταμείο

Διεπιστημονικό Κέντρο Αγροδιατροφής του ΑΠΘ – ΚΕΑΓΡΟ

ΑΠΘ: Τεχνογνωσία & Υπηρεσίες στον αγροδιατροφικό τομέα - Παραδείγματα αξιοποίησης γεωργικών αποβλήτων

Ουρανία Μενκίσογλου-Σπυρούδη, Ομοτ. Καθηγήτρια, Τμήμα Γεωπονίας ΑΠΘ, Πρόεδρος ΚΕΑΓΡΟ – Αριστοτέλειο Παν/μιο Θεσσαλονίκης
Ιωάννης Μουρτζίνος, Αν. Καθηγητής, Τμήμα Γεωπονίας ΑΠΘ, ΔΣ ΚΕΑΓΡΟ – Αριστοτέλειο Παν/μιο Θεσσαλονίκης

Ευρωπαϊκό έργο LIFE Miclifeed

Σμάρω Σωτηράκη, Διευθύντρια Έρευνας Ινστιτούτο Κτηνιατρικών Ερευνών ΕΛΓΟ Δήμητρα και Συντονίστρια Έργου

15.50-16.00 Ερωτήσεις – Συζήτηση**16.00-16.30 Το ευρωπαϊκό έργο LIFE-IP CYzero Waste της Κύπρου****16.00-16.10 Γενική Παρουσίαση Έργου**

Ιωάννα Κωνσταντινίδου, Ανώτερη Λειτουργός, Τμήμα Περιβάλλοντος, Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Κύπρος

16.10-16.20

Διαχείριση Αποβλήτων στην Κύπρο Life IP CYzeroWaste - Κεντρικές Εγκαταστάσεις – Σύγχρονα Βιοδιυλιστήρια

Μαρία Λοϊζίδου, Καθηγήτρια, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο

16.20-16.30 **Αποκεντρωμένη Διαχείριση Αποβλήτων στην
Κύπρο Life IP CYzero Waste**

Δρ. Έφη Τριτοπούλου, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο

16.30-16.40 **Ερωτήσεις – Συζήτηση**

16.40-17.20 **Δράσεις Οικοδόμησης Δυναμικού & Εργαλεία Παρακολούθησης και
Επικοινωνίας για την Εφαρμογή της Κυκλικής Οικονομίας στην
Ελλάδα**

16.40-16.50 **Οικοδόμηση δυναμικού για την υποστήριξη της Κυκλικής
Οικονομίας - Έργα LIFE**

Δημήτρης Χωματίδης, Μηχανικός Περιβάλλοντος, Εμπειρογνώμων
Κυκλικής Οικονομίας & Πληροφορικής, Πράσινο Ταμείο

16.50-17.00 **Παρατηρητήριο Κυκλικής Οικονομίας**

Άγγελος Καλλιοντζής, Περιβαλλοντολόγος, ΟΦΥΠΕΚΑ

17.00-17.10 **Διαδικτυακό Εθνικό Αποθετήριο Κυκλικής Οικονομίας**

Δρ. Φραγκούλης Κρόκος, Διευθυντής, ΕΣΥΠ ΕΛΟΤ

Δρ. Ιωάννης Τζαμπύρας, Περιβαλλοντολόγος, ΕΣΥΠ ΕΛΟΤ

17.10-17.20 **Η προβολή του έργου LIFE-IP CEI-Greece με οπτικοακουστικά μέσα**

Δρ. Ρουμπίνη Μαρίνη, Υπεύθυνη έργου LIFE-IP CEI-Greece για τον ΕΟΑΝ

17.20-17.30 **Ερωτήσεις – Συζήτηση**

17.30 **ΚΛΕΙΣΙΜΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ - ΔΙΚΤΥΩΣΗ**

7. Διοργάνωση & Επικοινωνία

Η ομάδα διοργάνωσης του συνεδρίου προγραμμάτισε επιμελώς και υποστήριξε την ομαλή διεξαγωγή του συνεδρίου το οποίο έλαβε χώρα στην Αίθουσα Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Θεσσαλονίκης, με τη δυνατότητα εξ' αποστάσεως συμμετοχής των εισηγητών. Η συντριπτική πλειοψηφία των ομιλητών παραβρέθηκαν στην αίθουσα του συνεδρίου, ενώ το κοινό είχαν τη δυνατότητα να παρακολουθήσει το συνέδριο αποκλειστικά δια ζώσης. Το συνέδριο καταγράφηκε με ψηφιακή κάμερα για το αρχείο του έργου.

Το συνέδριο ανακοινώθηκε καταρχήν σε όλα τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης του έργου καθώς και στον ιστότοπό του.

Στη συνέχεια εστάλη πρόσκληση και ακολούθησε τηλεφωνική επικοινωνία προς τα ενδιαφερόμενα μέρη, με τη χρήση συγκεντρωτικής λίστας αποδεκτών που

συνέταξε το έργο και η εμπλεκόμενη ομάδα εργασίας, εστιάζοντας ιδιαίτερα στην τοπική κοινωνία του νομού Θεσσαλονίκης αλλά και σε λίστα ενδιαφερομένων μερών που διαθέτει το έργο μέσω της αυτοματοποιημένης πλατφόρμας ηλεκτρονικών μηνυμάτων Mailchimp.

Στην ηλεκτρονική πρόσκληση υπήρχαν ενεργοί σύνδεσμοι που παρέπεμπαν στην ιστοσελίδα του έργου για περισσότερες πληροφορίες, πρόγραμμα κ.λπ.

Δελτίο Τύπου για το συνέδριο στάλθηκε και δημοσιεύθηκε σε εθνικά και τοπικά μέσα ενημέρωσης πριν τη διοργάνωση και μετά την ολοκλήρωση του συνεδρίου ενώ χορηγοί επικοινωνίας του συνεδρίου υπήρξαν τα site greenagenda.gr, voria.gr και το δημοτικό κανάλι TV100-FM100.

Βεβαιώσεις παρακολούθησης χορηγήθηκαν σε όσους το αιτήθηκαν και είχαν ολοκληρώσει την εγγραφή τους στην είσοδο της συνεδριακής αίθουσας και παρακολουθήσει επιτυχώς το συνέδριο.

Το συνέδριο παρακολούθησαν περίπου 130 ακροατές που ολοκλήρωσαν την εγγραφή τους κατά την είσοδο τους στην αίθουσα, με το ενδιαφέρον του κοινού να παραμένει αμείωτο κατά τη διάρκεια της διεξαγωγής του συνεδρίου, το οποίο περιλάμβανε εκπροσώπους από την τοπική αυτοδιοίκηση και φορείς διαχείρισης αποβλήτων, μέλη της τοπικής επιχειρηματικής κοινότητας και νεοφυών επιχειρήσεων, ακαδημαϊκούς, ερευνητές, φοιτητές, δημοσιογράφους κ.λπ.

8. Χαιρετισμοί

Την έναρξη του συνεδρίου κήρυξε ο απερχόμενος **Αντιδήμαρχος Καθαριότητας και Ανακύκλωσης του Δήμου Θεσσαλονίκης κος Κώστας Ιακώβου** και στη συνέχεια απηύθυναν χαιρετισμούς, ο **Γενικός Γραμματέας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων, κος Μανώλης Γραφάκος**, ο **πρόεδρος ΔΣ του Πράσινου Ταμείου, κος Γιάννης Ανδρουλάκης**, η **Διευθύνουσα Σύμβουλος του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης Δρ. Αλεξάνδρα Σοφία Τόγια**, ο **Πρόεδρος ΦοΔΣΑ Κεντρ. Μακεδονίας κος Μιχάλης Γεράνης**, ο **δήμαρχος Καλαμαριάς κος Γιάννης Δαρδαμανέλλης**, και ο **Πρόεδρος ΤΤΕ/Τμήμα Κεντρ. Μακεδονίας κος Γιώργος Τσακούμης**.

Το συνέδριο συντόνισε η υπεύθυνη διοικητικής υποστήριξης του έργου LIFE-IP CEI_Greece του ΥΠΕΝ, κα Ερωφίλη Πολιτοπούλου.

Στη συνέχεια παρουσιάζονται συνοπτικά οι χαιρετισμοί.

Ο κος **Κώστας Ιακώβου**, άνοιξε το συνέδριο με τον χαιρετισμό του κατά τον οποίο εξήρε το έργο της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του ΥΠΕΝ και του Πράσινου Ταμείου, ως προς την υλοποίηση αυτού του πολύ σημαντικού ολοκληρωμένου έργου LIFE, το οποίο μεταξύ άλλων θα δημιουργήσει ένα Ολοκληρωμένο Πράσινο Σημείο στον Δήμο της Θεσσαλονίκης, μια πολύ σημαντική υποδομή κατά τα ευρωπαϊκά πρότυπα, για την ενίσχυση της επισκευής και επαναχρησιμοποίησης και την υποστήριξη της ανακύκλωσης και της κυκλικής διαχείρισης των αποβλήτων στην πόλη. Η ομάδα έργου από τον Δήμο Θεσσαλονίκης και τη Διεύθυνση Ανακύκλωσης παρά τις ιδιαίτερες δυσκολίες που προέκυψαν στην χωροθέτηση της υποδομής, υποστήριξε σθεναρά την πρόοδο αυτής της δράσης: με την ανεύρεση 4 κατάλληλων σημείων για το ΟΠΣ και το Βιωματικό Πάρκο Ανακύκλωσης-Επισκευής-Επαναχρησιμοποίησης και με τη διεκπεραίωση μίας σειράς διοικητικών διαδικασιών που προχώρησαν και τέθηκαν στο υφιστάμενο δημοτικό συμβούλιο και θα ολοκληρωθούν στη συνέχεια από το επόμενο δημοτικό συμβούλιο.

Ο κος **Μανώλης Γραφάκος**, αναφέρθηκε στον ρόλο του προγράμματος LIFE ως υποστηρικτικού εργαλείου της ευρύτερης στρατηγικής της χώρας, που δημιουργεί πολύ χρήσιμες υποδομές. Η στρατηγική της χώρας ως προς τη διαχείριση αποβλήτων και την εφαρμογή της Κυκλικής Οικονομίας συνδέεται άρρηκτα με αυτήν της ΕΕ και τα τελευταία 4 χρόνια έχουν γίνει πολύ σοβαρές προσπάθειες προκειμένου να καλυφθεί το κενό ως προς την επίτευξη των στόχων για τη μείωση της ταφής που απορρέει από το μοντέλο της γραμμικής οικονομίας, κάτι που δεν είναι πλέον βιώσιμο και δημιουργεί σημαντικά προβλήματα σε παγκόσμιο επίπεδο. Έτσι λοιπόν ερχόμαστε να υποστηρίξουμε το μοντέλο της κυκλικής οικονομίας που προϋποθέτει την πρόληψη, και τη διαλογή στην πηγή, με κατάλληλες μονάδες επεξεργασίας των συλλεγέντων ρευσμάτων, όπως και διαδικασίες ενεργειακής αξιοποίησης υπολειμμάτων, ούτως ώστε να μειώνονται ουσιαστικά τα ποσοστά ταφής. Σε αυτή την στρατηγική έχει γίνει συστηματική δουλειά τα τελευταία 4 χρόνια για να καλυφθεί το χαμένο έδαφος, και σε κάποια τμήματά έχουν γίνει άλματα όπως στις μονάδες, ενώ σε άλλα χρειάζεται να δοθεί περισσότερη έμφαση όπως στην ανακύκλωση. Το ΥΠΕΝ είναι ιδιαίτερα περήφανο που συντονίζει το πρόγραμμα LIFE «Εφαρμογή της Κυκλικής Οικονομίας στην Ελλάδα», το μεγαλύτερο που έχουμε διαχειριστεί με ιδιαίτερα

αξιόπιστους εταίρους και το οποίο θα αφήσει σημαντικό έργο στην χώρα όπως α) την εφαρμογή συστήματος Πληρώνω-όσο Πετάω, έναν σημαντικό στόχο για εμάς σε αυτή την κυβερνητική θητεία που θα δώσει κίνητρα στον πολίτη να υποστηρίξει την διαλογή στην πηγή και ως εκ τούτου θα συμβάλει στη μείωση των αποβλήτων, β) τη χωριστή συλλογή και ολοκληρωμένη διαχείριση των Επικίνδυνων Οικιακών Αποβλήτων με μία σειρά από υποδομές, θέματα που αφορούν τους δήμους της χώρας από το 2024 κι έπειτα, γ) τα Ολοκληρωμένα Πράσινα Σημεία, δ) έργα διαλογής στην πηγή και κυκλικής διαχείρισης στα πιλοτικά νησιά και άλλα πολύ σημαντικά ζητήματα. Ο κος Γραφάκος ευχαρίστησε τον Πρόεδρο του Πράσινου Ταμείου κο Γ. Ανδρουλάκη για τη σημαντική συνεισφορά του φορέα στην υλοποίηση προγραμμάτων LIFE και ανέφερε ότι επιδίωξη της Γενικής Γραμματείας είναι η προσέλκυση και άλλων τέτοιων προγραμμάτων που θα αφήσουν υποδομές στην χώρα και θα συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων για την προστασία του περιβάλλοντος.

Ο κος **Γιάννης Ανδρουλάκης**, αναφέρθηκε στην ιδιαίτερη χαρά του να απευθύνει χαιρετισμό στο συνέδριο αυτό που συνδιοργανώνει το ΥΠΕΝ, ο ΟΦΥΠΕΚΑ και ο Δήμος Θεσσαλονίκης. Το Πράσινο Ταμείο θεωρεί ιδιαίτερα σημαντική την ανάδειξη των δράσεων που ενσωματώνουν και προωθούν την έννοια της ΚΟ, για αυτό το λόγο συμμετέχει ενεργά στο έργο LIFE όχι μόνο ως συν-δικαιούχος αλλά και ως συν-χρηματοδότης και φυσικά με την παροχή τεχνογνωσίας. Η οικονομική συμμετοχή του Πράσινου Ταμείου ανέρχεται σε ποσό της τάξης των 2,4 εκ. ευρώ στο σύνολο των 15,9 εκ. ευρώ του έργου. Ο ρόλος του Πράσινου Ταμείου είναι καταλυτικός και στον συντονισμό και την υλοποίηση πολύ σημαντικών δράσεων, όπως η αποτίμηση των δυνατοτήτων διαχείρισης των αγρο-διατροφικών αποβλήτων και ανάπτυξη τοπικών/περιφερειακών συνεργειών για την αξιοποίησή τους, η εφαρμογή οικονομικών εργαλείων για την ενίσχυση της ΚΟ και δράσεις ευαισθητοποίησης και οικοδόμησης δυναμικού. Ο αγροδιατροφικός τομέας και η βελτίωση των πρακτικών διαχείρισης των αποβλήτων από την παραγωγή και επεξεργασία των τροφίμων, αποτελεί έναν από τους κύριους τομείς εστίασης του έργου LIFE. Οι δράσεις αποτίμησης δυνατοτήτων διαχείρισης αγροδιατροφικών αποβλήτων στην Ελλάδα, επιβεβαίωσαν ότι αποτελούν πλέον ρεύμα με μεγάλες δυνατότητες αξιοποίησης, μέσω της εφαρμογής των αρχών της κυκλικής οικονομίας, αυξάνοντας τη βιωσιμότητα και τις προοπτικές ανάπτυξης των επιχειρήσεων του κλάδου. Ως επόμενο βήμα, η ανάπτυξη τοπικών/περιφερειακών εθελοντικών συμμαχιών για την αξιοποίηση των αγροδιατροφικών αποβλήτων, είναι ένα σημαντικό εργαλείο για να εκμεταλλευθούν οι επιχειρήσεις του κλάδου την πληροφορία και την τεχνογνωσία που παρέχεται στο έργο, ώστε να υιοθετήσουν νέες πρακτικές στις δραστηριότητές τους, φιλικές προς το περιβάλλον αλλά και με οικονομικά οφέλη, όπως είναι οι προοπτικές για περαιτέρω ανάπτυξη και νέες θέσεις εργασίας. Είναι λοιπόν μεγάλη μας χαρά να υπογράφεται σήμερα εδώ στο 2^ο συνέδριο του έργου, η εθελοντική συμφωνία συνεργασίας για τη δημιουργία περιφερειακής συμμαχίας για την αξιοποίηση των αγροδιατροφικών αποβλήτων στην Κεντρική Μακεδονία, η οποία συστάθηκε με πρωτοβουλία των στελεχών του ΠΤ. Το ΠΤ ως χρηματοδοτικός φορέας έχει την ευθύνη να ενσωματώνει την κυκλικότητα μέσα στα έργα που χρηματοδοτεί μέσα από δράσεις και πρότυπα ανοίγοντας τον δρόμο για την ουσιαστική μετάβαση προς τις κυκλικές χρηματοδοτήσεις, αυτές δηλαδή που θα εξασφαλίσουν την πλήρη εφαρμογή της ΚΟ στο πεδίο, εκεί όπου οι δήμοι και οι κοινότητες ως βασικοί αποδέκτες των χρηματοδοτήσεων του ταμείου, αλλά όχι οι μόνοι, υλοποιούν τα έργα τους. Η δράση αυτή ευελπιστούμε να γίνει οδηγός προς

μίμηση και από άλλους χρηματοδοτικούς φορείς, αυξάνοντας με αυτό τον τρόπο τον αντίκτυπο του έργου και βελτιώνοντας τους δείκτες ΚΟ της χώρας. Σημαντικό είναι επίσης ότι ο υποστηρικτικός ρόλος του ΠΤ δεν είναι μόνο οικονομικός, είναι και γνωσιακός – έχουμε αναλάβει τον συντονισμό εργαστηρίων οικοδόμησης δυναμικού για την ΚΟ σε όλες τις περιφέρειες της χώρας. Το ΠΤ ηγείται της προσπάθειας να φτάσει η γνώση για την ΚΟ στα ενδιαφερόμενα μέρη. Συνεργαζόμενοι με τους υπόλοιπους φορείς και τα ενδιαφερόμενα μέρη, το έργο LIFE μεταφέρει πρακτικές, καλά παραδείγματα, γνώσεις και εμπειρίες συμβάλλοντας έτσι στην κατάρτιση των ενδιαφερομένων μερών που καλούνται να σχεδιάσουν και να εφαρμόσουν κυκλικές λύσεις διαχείρισης των αποβλήτων και νέα καινοτόμα, κυκλικά επιχειρηματικά μοντέλα. Ένα τέτοιο τριήμερο εργαστήριο οικοδόμησης δυναμικού θα λάβει χώρα και στη Θεσσαλονίκη τον προσεχή Ιούνιο. Στη Θεσσαλονίκη το ΠΤ, καλύπτοντας το 25% του προϋπολογισμού του δήμου Θεσσαλονίκης στο έργο, στηρίζει έμπρακτα τις εμβληματικές δράσεις που αυτό έχει αναλάβει, για τη δημιουργία ενός Ολοκληρωμένου Πράσινου Σημείου και για τον εξοπλισμό ενός χώρου Πρόληψης, Επαναχρησιμοποίησης, Ανακύκλωσης, σηματοδοτώντας την ουσιαστική εφαρμογή της κυκλικής οικονομίας στον δήμο Θεσσαλονίκης, πέρα και πάνω από τη διαχείριση αποβλήτων και την ανακύκλωση. Ο κος Ανδρουλάκης έκλεισε την ομιλία του ευχαριστώντας θερμά τους συνδιοργανωτές του συνεδρίου, τον συντονιστή του έργου και όλους τους εταίρους για την άφογη συνεργασία και τέλος το εθνικό σημείο επαφής του ευρωπαϊκού προγράμματος LIFE με διευθυντή τον κο Γ. Πρωτόπαπα καθώς και όλα τα μέλη της ομάδας έργου στο LIFE-IP του ΠΤ.

Η **Δρ. Αλεξάνδρα Σοφία Τόγια**, χαιρέτισε όλους τους παρευρισκόμενους και ανέφερε ότι με ιδιαίτερη χαρά συμμετέχει σε αυτό το συνέδριο ως διευθύνουσα σύμβουλος του ΕΟΑΝ, ενός από τους εταίρους του έργου που συμμετέχει σε αυτή την εξαιρετικά σημαντική προσπάθεια που ξεκίνησε από το 2019, και παρ' όλες τις δυσκολίες, η πρόοδος είναι σταθερή επιτυγχάνοντας τους τιθέμενους στόχους, με ορίζοντα το 2027, για την προώθηση και πρακτική εφαρμογή της κυκλικής οικονομίας στη χώρα μας. Το έργο αυτό, στο οποίο συμμετέχουμε, είναι ένα κρίσιμο βήμα για την αλλαγή της νοοτροπίας και του μοντέλου διαχείρισης των απορριμμάτων στην Ελλάδα και τη μετάβαση σε μία πιο κυκλική οικονομία όπου η αξία των προϊόντων και των υλικών πρέπει να παραμένει περισσότερο στην οικονομία, με την παραγωγή των αποβλήτων να περιορίζεται στο ελάχιστο. Η μετάβαση προς μία κυκλική οικονομία αποτελεί βασική προϋπόθεση για την ανάπτυξη μίας βιώσιμης, ανταποδοτικής, ανταγωνιστικής οικονομίας με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα. Όλοι γνωρίζουμε ότι πέρα από τα περιβαλλοντικά οφέλη η ΚΟ προάγει την πράσινη ανάπτυξη, κινητοποιεί επενδύσεις και δημιουργεί νέες θέσεις εργασίας σε νέα αντικείμενα και εξειδικεύσεις. Το έργο μας λοιπόν με προσεγγίσεις που βασίζονται σε αυτές τις αρχές της ΚΟ και πολλές καινοτόμες δράσεις, συμβάλει στη δημιουργία αυτού του νέου πλαισίου για τη διαχείριση των αποβλήτων, στην πρόληψη, επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση, στην αποδοτική χρήση των φυσικών πόρων και στη δημιουργία κοινωνιών μηδενικών αποβλήτων. Το έργο φιλοδοξεί να δημιουργήσει όλες εκείνες τις συνθήκες έτσι ώστε να υιοθετήσουμε νέες συμπεριφορές, να επενδύσουμε σε νέες μεθόδους να υλοποιήσουμε νέες στρατηγικές και να δημιουργήσουμε νέα εργαλεία εφαρμογής, κίνητρα και αντικίνητρα όπως για παράδειγμα το Πληρώνω-όσο-Πετάω που θα δούμε στην πορεία των εργασιών του συνεδρίου σήμερα, ή το τέλος ταφής που αφορά περισσότερο τους ΦοΔΣΑ. Είναι πολύ σημαντικό να περάσουμε από τη θεωρία στην πράξη, και στην ουσία το πρόγραμμά μας κάνει αυτό ακριβώς, με ένα πρώτο μέρος

θεωρητικών δράσεων και σχεδιασμού, ενώ η ουσία του είναι το πως θα εφαρμόσουμε συγκεκριμένες δράσεις βασιζόμενοι στην ιεράρχηση των αποβλήτων, πως θα σχεδιάσουμε πιλοτικές δράσεις είτε για πρόληψη των αποβλήτων τροφίμων, είτε για επαναχρησιμοποίηση με τα ΟΠΣ, αλλά και την ανάπτυξη βάσεων δεδομένων για την παρακολούθηση της ΚΟ. Με τη δέσμευση μας λοιπόν προς αυτούς τους στόχους είναι σίγουρο ότι μπορούμε να καταφέρουμε τη μετάβαση προς μία οικονομία που σέβεται το περιβάλλον. Η εξαιρετική συνεργασία και η συμπληρωματικότητα που έχουμε όλοι οι εταίροι μέχρι στιγμής έχει ήδη εξασφαλίσει την επιτυχή υλοποίηση των προπαρασκευαστικών δράσεων έτσι ώστε να μπορούμε να κοιτάμε αισιόδοξα και συντεταγμένα μπροστά, προς τις πιλοτικές δράσεις, που είναι και το πιο δύσκολο κομμάτι αυτού του έργου. Εμείς αισθανόμαστε πολύ περήφανοι για τη συνδρομή μας σε αυτή τη δύσκολη προσπάθεια της εθνικής στρατηγικής για την ΚΟ και θα ήθελα να ευχαριστήσω την κα Ρουμπίνη Μαρίνη από τον ΕΟΑΝ που βρίσκεται σήμερα στο συνέδριο στη Θεσσαλονίκη και ανυπομονώ να ενημερωθώ για όλα τα μέχρι στιγμής αποτελέσματα αυτής της 2^{ης} φάσης του έργου LIFE-IP CEI-Greece, όπως θα παρουσιαστούν από τους συνεργάτες σήμερα, να συζητήσουμε προβλήματα που τυχόν υφίστανται και να προχωρήσουμε όλοι μαζί διαμορφώνοντας ένα πιο βιώσιμο αύριο.

Ο κος **Μιχάλης Γεράνης** ευχαρίστησε τους διοργανωτές για την πρόσκληση και αναφέρθηκε στον ΦοΔΣΑ Κεντρικής Μακεδονίας όπου έχει ξεκινήσει να συμβάλει μεθοδικά και οργανωμένα στα στάδια εφαρμογής της Κυκλικής Οικονομίας, όρος που έχει εισαχθεί στην ΕΕ από το 2013. Σήμερα 38 Δήμοι, έχουν παραλάβει τον απαραίτητο μηχανολογικό εξοπλισμό μέσω συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων και με τα εργαλεία που δίνονται, όπως δημόσια έργα, έργα ΣΔΙΤ κ.λπ., προχωράμε την προσπάθεια μετάβασης προς την κυκλική οικονομία. Έχει έρθει η ώρα να κάνουμε πράξη αυτά που πρέπει και να κινηθούμε ακόμα πιο γρήγορα με μεγαλύτερα βήματα, προς τις θετικές συνέπειες που επιφέρει η κυκλική οικονομία η οποία συμβάλει παντού, στο περιβάλλον, την επιχειρηματικότητα, την κοινωνία, την πολιτική και τους θεσμούς. Και να μην ξεχνάμε το πόσο σημαντική είναι η πολιτική βούληση μέσω ενός ισχυρού κανονιστικού θεσμικού πλαισίου, το οποίο καλούνται να υλοποιήσουν οι δύο πυλώνες. Αυτή η ισχυρή πολιτική βούληση και οι ισχυροί φορείς με πρωτοβουλίες, έχουν αλλάξει τη χώρα μας, με τις πρωτοβουλίες του Γενικού Γραμματέα κου Μανώλη Γραφάκου και του ΥΠΕΝ. Οι αλλαγές που έχουν γίνει στη επικράτεια, και σήμερα βλέπουμε με αισιοδοξία το μέλλον στη διαχείριση αποβλήτων τόσο των στερεών όσο και των υγρών, είναι το σημαντικότερο από όλα. Αυτός είναι ο ένας πυλώνας, δηλαδή η πολιτεία να δώσει τα εργαλεία. Ο άλλος πυλώνας είναι η κοινωνία των πολιτών κι εδώ πρέπει ο καθένας και η καθεμία να σταθεί υπεύθυνα απέναντι στο περιβάλλον, αφού δοθούν τα εργαλεία, και να πράξουν το σωστό. Δεν είναι δύσκολο απλά πρέπει να ληφθεί η απόφαση. Μπορεί ο πολίτης π.χ. να κάνει διαλογή στην πηγή και να μην βρίσκει το κατάλληλο εργαλείο, ένα πράσινο σημείο, τον καφέ κάδο, τις μονάδες που συμβάλουν σε μία κυκλική οικονομία. Θα ήθελα λοιπόν να συγχαρώ τον ΓΓ Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων κο Μανώλη Γραφάκο, οι ισχυροί ΦοΔΣΑ είναι εδώ, και τέλος θα ήθελα να ευχαριστήσω αρκετούς συνεργάτες μου που παρευρίσκονται εδώ σήμερα καθώς ο ΦοΔΣΑ Κεντρ. Μακεδονίας είναι η πυξίδα σε όλη την επικράτεια για τη διαχείριση των ΑΣΑ. Εύχομαι καλή επιτυχία στο συνέδριο.

Ο κος **Δαρδαμανέλης** χαιρέτισε όλους τους παρευρισκόμενους στο συνέδριο και αναφέρθηκε στο πόσο σημαντικό είναι να έχουμε τα εργαλεία εμείς που είμαστε στην πρώτη γραμμή της τοπικής αυτοδιοίκησης αλλά και να καταφέρνουμε να υλοποιούμε έργα έχοντας τις απαραίτητες

γνώσεις. Τέτοιες εκδηλώσεις σαν τη σημερινή είναι πολύ σημαντικές γιατί πολλές φορές είναι τόσο γρήγορες οι εξελίξεις στον τομέα των απορριμμάτων, που το να έχουμε την απαραίτητη γνώση και να μπορούμε να βαδίζουμε λαμβάνοντας τις σωστές αποφάσεις είναι το πιο σημαντικό. Γιατί από τον δήμο αυτό που περιμένει ο δημότης είναι πάνω από όλα να έχει καθαρό τον δήμο του και να δίνει και λύσεις, ούτως ώστε να μπορούμε να ατενίζουμε όλοι μαζί το μέλλον αισιόδοξα. Ο δήμαρχος ευχαρίστησε θερμά όλους τους παρευρισκόμενους, τον πρόεδρο του ΦοΔΣΑ κ. Γεράνη, τον πρόεδρο του ΠΤ, κ. Ανδρουλάκη, τον Γενικό Γραμματέα κ. Γραφάκο, τον πρόεδρο του ΤΕΕ κ. Τσακούμη καθώς και τους εκπροσώπους του δήμου Καλαμαριάς που παρευρέθηκαν στο συνέδριο και έκλεισε αναφερόμενος σε πρόσφατη βράβευση του δήμου Καλαμαριάς με το πρώτο βραβείο, σε έναν θεσμό βραβείων μεταξύ των ΟΤΑ για την καθαριότητα, γεγονός που αποδεικνύει τη βαρύτητα που δίνει ο δήμος σε αυτό το θέμα.

Ο κος Τσακούμης, χαιρέτισε με τη σειρά του όλους τους παρευρισκόμενους και ανέφερε ότι το ΤΕΕ είναι στενά συνδεδεμένο με όλα αυτά τα θέματα, διαβάζοντας κανείς το σκοπό ίδρυσής του βλέπει ότι είναι η προαγωγή της επιστήμης, της τεχνικής και της τεχνολογίας, για την ανάπτυξη της χώρας (οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική) πάντα στο πλαίσιο των αρχών της αειφορίας και τη προστασίας του περιβάλλοντος. Αυτό για εμάς είναι σημαία, κι ακόμα, είμαστε ο τεχνικός σύμβουλος της πολιτείας. Αυτό δεν σημαίνει ότι έχουμε τις λύσεις για όλα, πρέπει να συνεργαζόμαστε με τους φορείς, με τα υπουργεία και με τους οργανισμούς. Είναι πλέον απολύτως απαραίτητο για την επιβίωση της χώρας μας αλλά και του πλανήτη ολόκληρου, να διαχειριστούμε σωστά τα απόβλητα. Να δούμε καταρχήν γύρω μας τις λίγο πιο προηγμένες χώρες τι ακριβώς κάνουν, ενώ έχει γίνει μεγάλο έργο τα τελευταία χρόνια και θα συμφωνήσω εδώ με τον Μιχάλη Γεράνη, ότι ο ΦοΔΣΑ Κεντρ. Μακεδονίας είναι πλέον πιλότος. Χωρίς να υποτιμούμε το έργο των υπόλοιπων ΦοΔΣΑ, απλά έτυχε να υπάρχει μία δυναμική και ίσως και η περιφέρεια βοηθάει, ώστε να δείξει γρήγορα ενέργειες, εργοστάσια τα οποία είναι υπό διαγωνισμό, ΧΥΤΑ, οι ΜΕΒΑ κι όλες αυτές οι μονάδες. Αναφορικά με την κυκλική οικονομία θα ήθελα να συγχαρώ το Πράσινο Ταμείο και την Γενική Γραμματεία για την πρωτοβουλία σύστασης αυτής της ομάδας που έχει σήμερα αυτό το πρόγραμμα LIFE των 15 εκ., με σκοπό να αναδείξει όλα αυτά τα θέματα και να δώσει λύσεις μέσα από αυτό το πρόγραμμα. Η ΚΟ και η ανακύκλωση είναι στη χώρα μας ακόμα στην ‘παιδική’ ηλικία, όσον αφορά στην ΚΟ θα έλεγα ότι μας αφορά όλους και ιδιαίτερα την επιχειρηματικότητα, με το βαρύ κομμάτι της να είναι η βιομηχανική συμβίωση, δηλαδή το matching εταιρειών/επιχειρήσεων ούτως ώστε να μπορεί ο ένας να ξέρει τι απόβλητα παράγει ο άλλος, μήπως αυτά του είναι χρήσιμα. Εδώ έχουμε τη στενή έννοια της ΚΟ και φυσικά η ΚΟ μπορεί να είναι και πολλά άλλα πιο μικρά πράγματα που αφορούν τον πολίτη. Και η ανακύκλωση, είναι κάτι στο οποίο θα πρέπει να συμμετέχει και ο πολίτης, με τα μέσα που του δίνει σήμερα η πολιτεία, δεν αποτελεί ευθύνη μόνο του δήμου και για αυτό πιστεύω πάρα πολύ και στον ρόλο της εκπαίδευσης και προτείνω ταυτόχρονα στους φορείς που είναι εδώ σήμερα (το ΠΤ, η Γενική Γραμματεία Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων, οι ΦοΔΣΑ) να εισηγηθούν ώστε να μπει η ανακύκλωση ως μάθημα, γιατί είναι κάτι που διδάσκεται προς βελτίωση των γνώσεων όλων. Ο κος Τσακούμης ευχαρίστησε για την πρόσκληση να χαιρέτισε το συνέδριο και συνεχάρη πάλι τους φορείς και την ομάδα που εμπνεύστηκαν και υλοποιούν το συγκεκριμένο πρόγραμμα LIFE.

9. Ομιλίες Συνεδρίου

9.1. Διαχείριση Αστικών Αποβλήτων και Συνέργεια με το έργο LIFE-IP CEI-Greece [Παρουσίαση](#), Σοφία Μάνη, Προϊσταμένη Τμήματος Διαχείρισης Αποβλήτων και Συντονίστρια Έργου, ΥΠΕΝ

Η κα Μάνη παρουσίασε στοιχεία για την υφιστάμενη κατάσταση στη διαχείριση αστικών αποβλήτων, τους τιθέμενους στόχους όπως αυτοί απορρέουν από τις Ευρωπαϊκές οδηγίες και τα χρονικά ορόσημα τους, τους κεντρικούς άξονες της Εθνικής Πολιτικής και της Νομοθεσίας για τα απόβλητα και τη συμβολή του έργου σε αυτούς για την πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων, τη

χωριστή συλλογή αποβλήτων και βιοαποβλήτων, την εφαρμογή οικονομικών εργαλείων (σύστημα Πληρώνω-όσο-Πετάω), την ανάπτυξη χρηματοδοτικών εργαλείων, την εφαρμογή Πράσινων Δημόσιων Συμβάσεων κ.λπ.

9.2. Γενική Επισκόπηση έργου LIFE-IP CEI-Greece [Παρουσίαση](#), Μαίρη Πλατή, Υπεύθυνη Διαχείρισης, ΥΠΕΝ

Η κα Πλατή παρουσίασε τα βασικά στοιχεία του έργου ως προς τους στόχους, τη διάρκεια, τις φάσεις υλοποίησης, τον προϋπολογισμό, τους εταίρους και εστίασε την ομιλία της κυρίως στα μέχρι στιγμής αποτελέσματα όσον αφορά στα Πιλοτικά Έργα, την Πρόληψη Δημιουργίας Αποβλήτων Τροφίμων, τα Μέσα Προώθησης και την Παρακολούθηση της ΚΟ, τη Διαχείριση Αποβλήτων Αγροδιατροφής, την

Ευαισθητοποίηση του κοινού και τις Δράσεις Οικοδόμησης Δυναμικού και τέλος τις ενέργειες προβολής και διάχυσης των Αποτελεσμάτων του έργου, κλείνοντας με τα συνολικά αποτελέσματα του έργου που αναμένονται με την ολοκλήρωσή του το 2027.

9.3. Μεθοδολογία εφαρμογής ΠΟΠ στους δήμους και,
Μελέτη Εφαρμογής του ΠΟΠ στον Δήμο Βάρης, Βούλας, Βουλιαγμένης
Δρ. Φίλιππος Κυρκίτσος, Πρόεδρος, ΟΕΑ

Ο κος Κυρκίτσος παρουσίασε μία σειρά από ενότητες/μεθοδολογικά βήματα ([Παρουσίαση 1](#)) για την εφαρμογή συστήματος Πληρώνω-όσο-Πετώ σε έναν δήμο, ξεκινώντας από ζητήματα οργάνωσης και μεγιστοποίησης της διαλογής στην πηγή, την επιλογή κατάλληλου συστήματος ΠΟΠ, τον προσδιορισμό της χρέωσης και τον τρόπο συλλογής του πάγιου και του μεταβλητού κόστους, ζητήματα σχετικά με την ενημέρωση

των ενδιαφερομένων, την επιβράβευση των συμμετεχόντων και τον έλεγχο της διαδικασίας, την υλοποίηση πιλοτικής εφαρμογής και την περαιτέρω επέκταση του συστήματος σε έναν ολόκληρο δήμο.

Στη συνέχεια ο κος Κυρκίτσος παρουσίασε αναλυτικά στοιχεία ([Παρουσίαση](#) 2) από την μελέτη εφαρμογής του ΠΟΠ στον Δήμο Βάρης, Βούλας, Βουλιαγμένης που εκπονήθηκε στο πλαίσιο των πιλοτικών δράσεων του LIFE-IP CEI-Greece.

9.4. Η εφαρμογή του ΠΟΠ στον δήμο Βάρης, Βούλας, Βουλιαγμένης
[Παρουσίαση](#), Δρ. Μιλτιάδης Καβράκος, Προϊστάμενος Διεύθυνσης Καθαριότητας & Ανακύκλωσης,
 Δήμος BBB

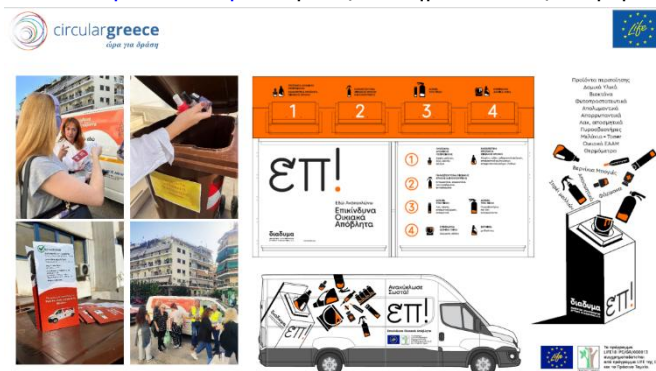

Ο κος Καβράκος ανέπτυξε αναλυτικά τις μέχρι στιγμής ενέργειες και τη στρατηγική του δήμου για την καθολική εφαρμογή συστήματος ΠΟΠ, (αρχικές περιοχές εφαρμογής της δράσης, η μέθοδος της προπληρωμένης σακούλας, η εφαρμογή του ΠΟΠ σε νοικοκυριά και στους μεγάλους παραγωγούς αποβλήτων του δήμου,

πρόσθετα κίνητρα, οικονομικές επιπτώσεις εφαρμογής του συστήματος στη μείωση των εισφορών για την ταφή σύμμεικτων απορριμμάτων κ.λπ.)

9.5. Σχεδιασμός συστημάτων χωριστής συλλογής ΕΟΑ – Οδηγός για τη χωριστή συλλογή ΕΟΑ

[Παρουσίαση](#), Ανδρέας Σωτηρόπουλος, Περιβαλλοντολόγος MSc, Terra Nova

Ο κος Σωτηρόπουλος παρουσίασε τη μεθοδολογία που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του έργου για τον σχεδιασμό χωριστής συλλογής και ορθής διαχείρισης των επικίνδυνων οικιακών αποβλήτων και συγκεκριμένα τα βήματα που προηγήθηκαν της Διαμόρφωσης Προτάσεων για την ολοκληρωμένη διαχείριση των ΕΟΑ, που ήταν, αρχικά η κατανόηση του νομοθετικού

πλαισίου, η κατάρτιση καταλόγου ΕΟΑ με αντιστοίχιση σε ΕΚΑ, η διεξαγωγή έρευνας για το επίπεδο γνώσης/ενημέρωσης των πολιτών, ο προσδιορισμός των εμπλεκόμενων φορέων και οι διενέργειες κατάλληλων επαφών και τέλος ο προσδιορισμός της σύστασης των ΕΟΑ στα ΑΣΑ.

9.6. Η εφαρμογή συστημάτων χωριστής συλλογής ΕΟΑ στην περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

[Παρουσίαση](#), Αικατερίνη Γιαννακούλα, Περιβαλλοντολόγος MSc, ΔΙΑΔΥΜΑ Α.Ε.

Η κα Γιαννακούλα παρουσίασε στοιχεία για αυτό το ρεύμα αποβλήτων (ποσότητες, προσδιορισμός ΕΟΑ) και το σύστημα για τη συλλογή τους, που αναπτύχθηκε και λειτουργεί στη Δυτική Μακεδονία στο πλαίσιο του έργου, με μία σειρά από σημεία συλλογής των επικινδύνων, ενημερωτικές εκδηλώσεις που διοργανώθηκαν για τους κατοίκους, καθώς και δημιουργία

εξειδικευμένου ενημερωτικού ιστοτόπου.

9.7. Ολοκληρωμένα Πράσινα Σημεία, Δήμοι Αθήνας, Θεσσαλονίκης και Βάρης, Βούλας, Βουλιαγμένης

[Παρουσίαση](#), Χρήστος Μιχαλόπουλος, Μηχ/γος Μηχανικός, ΟΕΑ

Ο κος Μιχαλόπουλος αναφέρθηκε στον ορισμό και τα βασικά στοιχεία λειτουργίας ενός ολοκληρωμένου πράσινου σημείου, σε ροές διαδικασιών όπως αυτές μπορούν να λάβουν χώρα σε ένα ενιαίο ΟΠΣ (Πράσινο Σημείο + ΚΔΕΥ) και αναλυτικότερα στις λύσεις που δρομολογούνται στο πλαίσιο του έργου, με ολοκληρωμένες δράσεις, ενέργειες σε εξέλιξη και

ορόσημα, για την εγκατάσταση και λειτουργία ΟΠΣ σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη και 3Β (προμελέτες, χωροθέτηση, τεύχη δημοπράτησης, οικοδομικές άδειες, αιτήσεις χρηματοδότησης για κατασκευή, προμήθειες εξοπλισμού κ.λπ.)

9.8. Η πορεία για την εφαρμογή της Κυκλικής Οικονομίας στο Νότιο Αιγαίο

[Παρουσίαση](#), Χρήστος Γαμβρούδης, Γενικός Διευθυντής ΦοΔΣΑ Ν. Αιγαίου

Ο κος Γαμβρούδης παρουσίασε τον Φορέα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων του Ν. Αιγαίου και τους στόχους που έχει θέσει όσον αφορά στην κυκλική διαχείριση των απορριμμάτων, τις γεωγραφικές ιδιαιτερότητες της συγκεκριμένης περιοχής, τον ρόλο της τοπικής αυτοδιοίκησης και των τοπικών παραγόντων για την ανάληψη των κατάλληλων πρωτοβουλιών, τα τοπικά έργα κυκλικής οικονομίας που δρομολογούνται στο

πλαίσιο και του επικαιροποιημένου ΠΕΣΔΑ, δράσεις για την ανάπτυξη υποδομών χωριστής συλλογής, τη διαχείριση βιοαποβλήτων, καλά παραδείγματα κ.λπ.

9.9. Ολοκληρωμένη Διαχείριση Αστικών Αποβλήτων στην Περιφέρεια Δυτ. Μακεδονίας

[Παρουσίαση](#), Αικατερίνη Γιαννακούλα, Περιβαλλοντολόγος MSc, ΔΙΑΔΥΜΑ Α.Ε.

Η κα Γιαννακούλα (η οποία αντικατέστησε εκτάκτως τον ομιλητή, διευθυντή Σχεδιασμού και Ανάπτυξης της ΔΙΑΔΥΜΑ Α.Ε. κο Κ. Τσιόπτσια) παρουσίασε την εταιρεία από την ίδρυσή της, τα μέλη, τους στόχους, τις εγκαταστάσεις για την ολοκληρωμένη διαχείριση απορριμμάτων, προγράμματα (π.χ. για τα οργανικά απόβλητα), τα ΚΔΕΥ που λειτουργούν σε Καστοριά, Φλώρινα και Γρεβενά, ενημερωτικό υλικό που έχει

δημιουργηθεί στο πλαίσιο δράσεων της ΔΙΑΔΥΜΑ, τις εγκαταστάσεις χωριστής συλλογής για τα ΕΟΑ καθώς και μελλοντικά σχέδια του φορέα (δημιουργία Πάρκου Κυκλικής Οικονομίας) κ.λπ.

9.10. Πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων, προκλήσεις και προοπτικές

[Παρουσίαση](#), Χριστίνα Χρόνη, Επίκουρη Καθηγήτρια, Χαροκόπειο Παν/μιο

Η κα Χρόνη, παρουσίασε ποσοτικά στοιχεία για το πρόβλημα των αποβλήτων τροφίμων και τις επιπτώσεις του στην κοινωνία, την οικονομία και το περιβάλλον, σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, τις αποφάσεις, οδηγίες και την στοχοθεσία της ΕΕ για τον μετριασμό του, τα αίτια δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων ανά στάδιο της αλυσίδας εφοδιασμού καθώς και προτάσεις για την περαιτέρω

αντιμετώπιση και την πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων (Εθνικό Πρόγραμμα Δράσης, Ενέργειες Καταγραφής και Παρακολούθησης, Έρευνα, Ευαισθητοποίηση και Κατάρτιση, Στρατηγικές Συμφωνίες κ.λπ.). Πιο συγκεκριμένα, αναφέρθηκε στην έρευνα που έχει πραγματοποιήσει η ομάδα του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου στο πλαίσιο του έργου LIFE-IP CEI - GR για την εκτίμηση των ποσοτήτων αποβλήτων τροφίμων στην Εφοδιαστική Αλυσίδα Τροφίμων, καθώς και τη συμβολή της ομάδας του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου στην ανάπτυξη του Εθνικού Προγράμματος Δράσης για την Πρόληψη των Απωλειών και των Αποβλήτων Τροφίμων, το οποίο αποτελεί Παραδοτέο του έργου.

9.11. Δράσεις Επίδειξης για την πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων στο έργο LIFE-IP CEI-Greece

[Παρουσίαση](#), Θεόδωρος Παπαδόπουλος, Πρόεδρος ΚΑΘ Α.Ε.

Ο κος Παπαδόπουλος παρουσίασε το σημαντικό έργο της ΚΑΘ για τη διάσωση τροφής και συγκεκριμένα όλες τις δράσεις για την πρόληψη παραγωγής αποβλήτων τροφίμων στο πλαίσιο της συμμετοχής της αγοράς στο LIFE-IP CEI-Greece, όσα έχουν επιτευχθεί μέχρι στιγμής από την ένταξη της ΚΑΘ στην κοινοπραξία του έργου (παραλαβή εξοπλισμού, ενέργειες διάχυσης και

επικοινωνίας, αποτελέσματα διάσωσης τροφής σε νούμερα, λίστα ωφελούμενων) και τους άμεσους επόμενους στόχους για το έτος 2024 οι οποίοι αφορούν σε Μνημόνια Συνεργασίας και τη Δημιουργία Τυποποιημένου Εγχειριδίου Διαδικασιών.

9.12. Πρόληψη σπατάλης κατά μήκος της αλυσίδας αξίας τροφίμων – Προκλήσεις και Προοπτικές

[Παρουσίαση](#), Ντία Χωραφά, ΜΠΟΡΟΥΜΕ, Συμμαχία για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων

Τι είναι το Μπορούμε;

- Μη κερδοσκοπική **οργάνωση** αφοσιωμένη στη μείωση σπατάλης τροφίμων & επισιτιστικής ανασφάλειας
- **Ομάδα** food saving warriors
- **Ολιστική προσέγγιση** βάσει αντίστροφης πυραμίδας διαχείρισης τροφίμων & αποβλήτων τροφίμων
- >35.000 μερίδες τρόφιμα/ μέρα
- Πανελλαδικό δίκτυο συνεργασιών

Η κα Χωραφά, παρουσίασε την ΜΚΟ ΜΠΟΡΟΥΜΕ και τα προγράμματα που υλοποιεί για την αποφυγή σπατάλης τροφίμων (ΜΠΟΡΟΥΜΕ στη Λαϊκή, στο Σχολείο, στο Χωράφι, Σήμα Πιστοποίησης κ.λπ.) τα αποτελέσματα του έργου τους, καθώς και τη Συμμαχία για τη Μείωση της Σπατάλης Τροφίμων που είναι μία εθελοντική συμφωνία όλων των

εμπλεκόμενων μερών με στόχο τη συντονισμένη δράση και την ανάπτυξη συνεργειών.

9.13. Εφαρμογή της νομοθετικής δέσμης μέτρων της ΕΕ για την ΚΟ σε επιλεγμένες νησιωτικές/ορεινές περιοχές.

[Παρουσίαση](#), Δέσποινα Μπακογιάννη, Δίκτυο ΔΑΦΝΗ

Η κα Μπακογιάννη παρουσίασε τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι απομακρυσμένες πιλοτικές περιοχές του έργου όσον αφορά στην εφαρμογή της ΚΟ, και στη συνέχεια ανέπτυξε πιο αναλυτικά τον σχεδιασμό και τις δράσεις που υλοποιούνται σε κάθε μία περιοχή (Αντίπαρος, Πάρος, Τήνος, Αλόνησος,

Θήρα και Ναυπακτία) για την ολοκληρωμένη διαχείριση αποβλήτων στη βάση των αρχών της κυκλικής οικονομίας. Τέλος αναφέρθηκε σε ενέργειες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης της τοπικής κοινότητας.

9.14. Παρουσίαση έργου Tilos – Just go zero

[Παρουσίαση](#), Σάββας Κικίδης, Εκπρόσωπος Δήμου Τήλου

Ο κος Κικίδης παρουσίασε του στόχους του προγράμματος just go zero της Polygreen και αναλυτικά το καινοτόμο παράδειγμα της νήσου Τήλου, ως νησιού μηδενικών αποβλήτων, τα μέχρι σήμερα επιτεύγματα του προγράμματος και τους μελλοντικούς στόχους.

9.15. Ανάπτυξη συμμαχιών για τη διαχείριση αγροδιατροφικών αποβλήτων, Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

[Παρουσίαση](#), Δημήτρης Χωματίδης, Πράσινο Ταμείο

Ο κος Χωματίδης παρουσίασε τους βασικούς στόχους και τους δείκτες παρακολούθησης αυτής της εθελοντικής συμμαχίας, μεταξύ του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας στο πλαίσιο του έργου LIFE-IP CEI-Greece, της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, του Διεπιστημονικού Κέντρου Αγροδιατροφής ΚΕΑΓΡΟ ΑΠΘ, και άλλων φορέων, η οποία υπεγράφη στο 2^ο συνέδριο

του έργου.

9.16. Διεπιστημονικό Κέντρο Αγροδιατροφής - ΚΕΑΓΡΟ ΑΠΘ, Τεχνογνωσία και Υπηρεσίες στον Αγροδιατροφικό τομέα – Παραδείγματα αξιοποίησης γεωργικών αποβλήτων

[Παρουσίαση](#), Ιωάννης Μουρτζίνος, ΑΠΘ

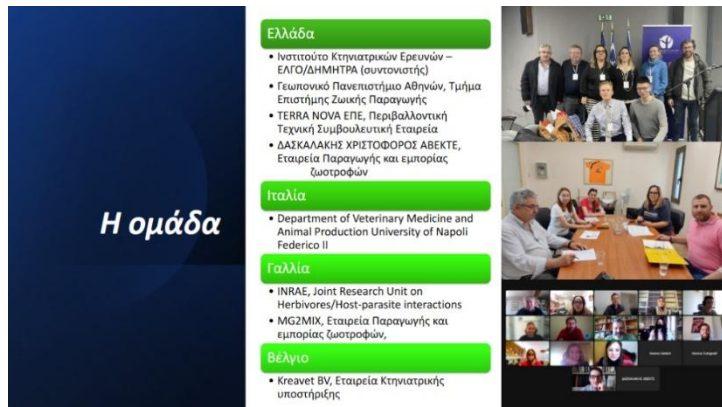

Ο κος Μούρτζινος παρουσίασε το έργο του διεπιστημονικού κέντρου αγροδιατροφής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου της Θεσσαλονίκης, ως κέντρου καινοτομίας και έρευνας για ένα τομέα αιχμής της ελληνικής οικονομίας, τον αγροδιατροφικό, στο οποίο λειτουργεί πλειάδα ερευνητικών εργαστηρίων που προσφέρουν σύγχρονες προτάσεις και λύσεις «έξυπνης γεωργίας» στην αγροδιατροφική παραγωγική αλυσίδα, τους

στόχους του κέντρου, τα προγράμματα έρευνας και ανάπτυξής του, υπηρεσίες συνεργασίας, καθώς και μία σειρά από πολύ ενδιαφέροντα παραδείγματα αξιοποίησης γεωργικών αποβλήτων.

9.17. Ευρωπαϊκό έργο LIFE MicliFeed

Παρουσίαση, Σμαράγδα Σωτηράκη, ΕΛΓΟ Δήμητρα

Η κα Σωτηράκη παρουσίασε δεδομένα για το πρόβλημα και τις προκλήσεις που έρχεται να αντιμετωπίσει το συγκεκριμένο έργο LIFE καθώς και του στόχους και τις εφαρμοζόμενες λύσεις. Το Miclifed έχει ως βασικό στόχο τον μετριασμό των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που προκαλούνται από μικρά μηρυκαστικά, μέσω ανάπτυξης καινοτόμων μεθόδων που συνδέονται με τη διατροφή τους, για την αξιοποίηση ρευμάτων αγροδιατροφικών

αποβλήτων και τη μετατροπή τους σε λειτουργικές ζωοτροφές που υποστηρίζουν την καλή υγεία και ευζωία των ζώων, ενισχύοντας έτσι την εφαρμογή της κυκλικής οικονομίας και μετριάζοντας τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, μέσω μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

Με την ολοκλήρωση των δύο τελευταίων παρουσιάσεων (9.16 και 9.17) υπεγράφησαν στο πλαίσιο της δράσης C5 του LIFE-IP CEI-Greece τα ακόλουθα:

α) Σύμφωνο εθελοντικής συνεργασίας μεταξύ των έργων LIFE-IP CEI-Greece και LIFE-MicliFeed με

σκοπό την προώθηση της αξιοποίησης των αγροδιατροφικών αποβλήτων στο πλαίσιο των αρχών της Κυκλικής Οικονομίας. Στην εθελοντική αυτή συμφωνία συμμετέχουν το Υ.Π.ΕΝ., το Ινστιτούτο Κτηνιατρικών Ερευνών, ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ καθώς και φορείς του αγροδιατροφικού τομέα, όπως παραγωγοί αποβλήτων και ζωοτροφών. Στο πλαίσιο αυτής της συνεργασίας αναμένεται να επιτευχθούν η ανταλλαγή γνώσης/δεδομένων και η ανεύρεση νέων λύσεων που ανταποκρίνονται στα τοπικά προβλήματα, από τις οποίες μπορούν να προκύψουν

επενδυτικές ευκαιρίες, με αναμενόμενα αποτελέσματα τη μείωση της ποσότητας των παραγόμενων αποβλήτων που απαιτούν διαχείριση, τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από μη ενδεδειγμένες υφιστάμενες πρακτικές, την παραγωγή νέων προϊόντων, τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, τη βιώσιμη ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα κ.ο.κ.

β) Μνημόνιο για τη διαχείριση αγροδιατροφικών αποβλήτων με επίκεντρο την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. Το μνημόνιο αυτό υπέγραψαν σημαντικοί φορείς οι οποίοι με τις αρμοδιότητές τους και με την τεχνογνωσία τους θα συμβάλουν στην επίτευξη του στόχου αυτής της συμμαχίας που είναι η εξεύρεση λύσης μέσα από την κυκλική οικονομία, για τη διαχείριση αποβλήτων της αγροδιατροφικής αλυσίδας με τρόπο που θα δώσει προστιθέμενη αξία στην οικονομία και στο περιβάλλον. Οι συνεργασίες που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο αυτής της εθελοντικής συμφωνίας θα δημιουργήσουν νέες αλυσίδες αξίας και θέσεις εργασίας και θα επιφέρουν, με την εγκατάσταση τεχνολογικά καινοτόμων συστημάτων, μείωση του τελικού όγκου

των παραγόμενων αποβλήτων. Συγκεκριμένα το μνημόνιο αυτό υπεγράφη από την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης της Κεντρικής Μακεδονίας, τον

Σύνδεσμο Εξαγωγέων (ΣΕΒΕ), το τμήμα Γεωπονίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ), το Διεπιστημονικό Κέντρο Αγροδιατροφής του ΑΠΘ -ΚΕΑΓΡΟ, την Αγροτεχνολογική Εξαγωγική Σύμπραξη (AgroTechnology Export Cluster) την Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης, τις μη κυβερνητικές

οργανώσεις Νέα Γεωργία Νέα Γενιά και InCommon, τις εταιρίες Skolix και CLIMERGIA και το Υ.Π.ΕΝ.

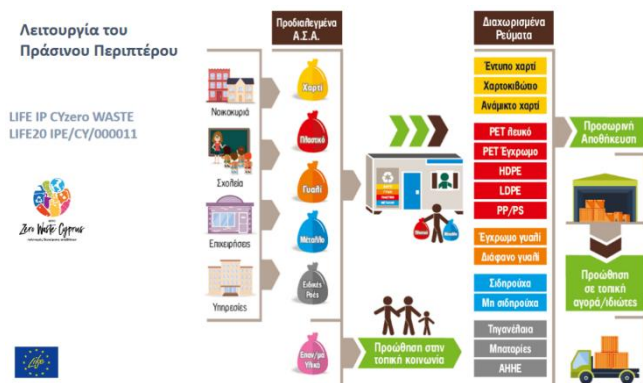
Οι εθελοντικές αυτές συμμαχίες, στο πλαίσιο του έργου LIFE-IP CEI-Greece, θα αποτελέσουν ένα εργαλείο για την εφαρμογή της ιεράρχησης της διαχείρισης των αποβλήτων και τη μόχλευση πόρων για τη μετάβαση προς μια κυκλική οικονομία στην πράξη.

9.18. Ευρωπαϊκό έργο LIFE CyZeroWaste

Παρουσιάσεις, [Ιωάννα Κωνσταντινίδου](#) - Υπουργείο Γεωργίας, Αγρ. Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Κύπρου, Μαρία Λοιζίδου - Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο και [Έφη Τριτοπούλου](#), Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο.

Στο συνέδριο πραγματοποιήθηκε αναλυτική παρουσίαση από την κα Κωνσταντίνиду, του στρατηγικού ολοκληρωμένου έργου (IP) της Κύπρου για τη διαχείριση αποβλήτων, το οποίο έχει σημαντική συνάφεια με το LIFE-IP CEI-Greece, με γενικά στοιχεία για το έργο, την πρόοδο του και τους στόχους του - μεταξύ των οποίων η εφαρμογή Συστήματος Πληρώνω-όσο-Πετάω, η ΔσΠ Βιοαποβλήτων, Ανακυκλώσιμων Υλικών και ΕΟΑ, η πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων κ.α.

Ακολούθως παρουσιάστηκαν από την κα Λοϊζίδου, στοιχεία και μελέτη που έχει εκπονηθεί στο πλαίσιο του έργου, με δεδομένα για την υφιστάμενη κατάσταση παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων στην Κύπρο, τους τιθέμενους στόχους και τα σχέδια διαχείρισης σε βάθος δεκαετίας, τις υφιστάμενες υποδομές διαχείρισης απορριμμάτων στο νησί, και τις μελλοντικές προοπτικές με μελέτες περίπτωσης για σύγχρονες μονάδες επεξεργασίας και

βιοδυλιστήρια.

Τέλος ολοκληρώθηκε εισήγηση από την κα Τριτοπούλου με θέμα την αποκεντρωμένη διαχείριση αποβλήτων σε συγκεκριμένη περιοχή μελέτης/σχεδιασμού στην Κύπρο, στο πλαίσιο της μετάβασης της χώρας σε μια ολοκληρωμένη και βιώσιμη διαχείριση αποβλήτων, για την επίτευξη στόχων της κυκλικής οικονομίας.

9.19. Οικοδόμηση Δυναμικού για την υποστήριξη της Κυκλικής Οικονομίας, έργα LIFE

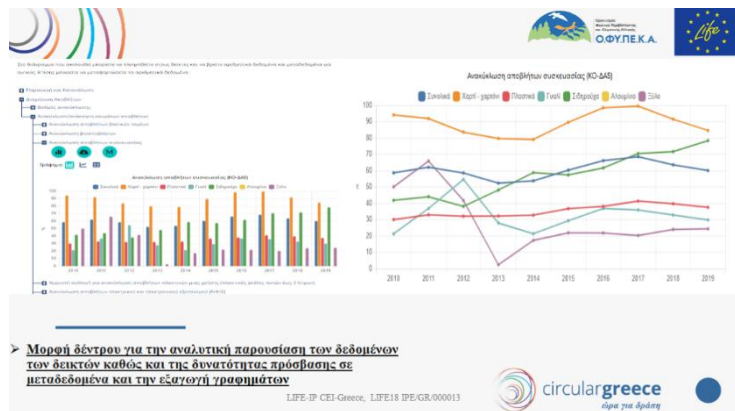
[Παρουσίαση](#), Δημήτρης Χωματίδης, Πράσινο Ταμείο

Ο κος Χωματίδης παρουσίασε τον σκοπό αυτής της δράσης και τις θεματικές που πραγματεύονται τα εργαστήρια κυκλικής οικονομίας του έργου όπως για παράδειγμα τις πράσινες δημόσιες συμβάσεις, τη βιομηχανική συμβίωση, τα οικονομικά εργαλεία όπως το σύστημα ΠΟΠ, κυκλικά επιχειρηματικά μοντέλα, παιχνίδια και ασκήσεις κυκλικής οικονομίας κ.α. και ενημέρωσε για τα ήδη

πραγματοποιηθέντα και αμέσως επόμενα εργαστήρια οικοδόμησης δυναμικού.

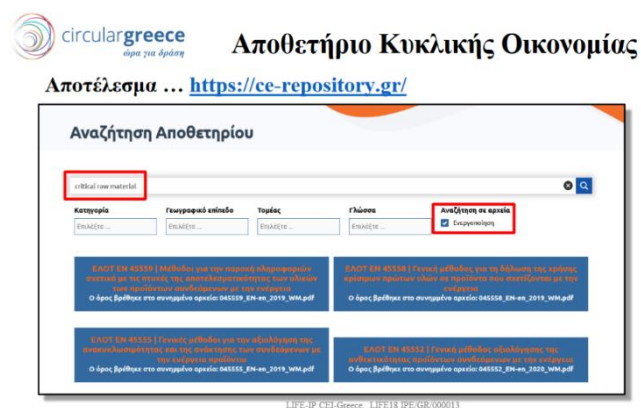
9.20. Παρατηρητήριο Κυκλικής Οικονομίας

Παρουσίαση, Άγγελος Καλλιοντζής, ΟΦΥΠΕΚΑ

Ο κος Καλλιοντζής παρουσίασε το παρατηρητήριο κυκλικής οικονομίας και τον σκοπό του, τα στάδια που έχουν ακολουθηθεί κατά την υλοποίησή του, π.χ. τη μεθοδολογία για την οριστικοποίηση των δεικτών, τους έξι (6) άξονες-θεματικές ενδιαφέροντος για το εθνικό πλαίσιο παρακολούθησης της κυκλικής οικονομίας, παραδείγματα από τη μορφή λειτουργίας του παρατηρητηρίου και

τέλος τα αναμενόμενα αποτελέσματα από τη λειτουργία του.

9.21. Διαδικτυακό Εθνικό Αποθετήριο Κυκλικής Οικονομίας

Παρουσίαση, Φραγκούλης Κρόκος, Διευθυντής ΕΣΥΠ-ΕΛΟΤ

Ο κος Κρόκος παρουσίασε αναλυτικά το δικτυακό αποθετήριο, τα στάδια σχεδιασμού του, τους τομείς που εξυπηρετεί (π.χ. ανακύκλωση, καινοτομία και έρευνα, επαναχρησιμοποίηση, μείωση παραγωγής αποβλήτων κ.λπ.) και παραδείγματα από τη λειτουργία του.

9.22. Η προβολή του έργου LIFE-IP CEI-Greece, με οπτικοακουστικά μέσα

Παρουσίαση, Ρουμπίνη Μαρίνη, ΕΟΑΝ

Η κα Μαρίνη παρουσίασε συνοπτικά τον ρόλο του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης και στη συνέχεια τη συμμετοχή του στις δράσεις Ε του έργου, πιο συγκεκριμένα στην παραγωγή ενημερωτικών μηνυμάτων για την κυκλική οικονομία μέσα από τηλεοπτικά και ραδιοφωνικά σποτ που συντονίζει ο ΕΟΑΝ, όσα έχει ήδη ολοκληρώσει αλλά και μελλοντικές ενέργειες.